

DOMATES RAPORU

**ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ
AR&GE ŞUBESİ**

TEMMUZ, 2017

İçindekiler

1. DÜNYA ÜRETİMİ VE TİCARETİ	3
1.1 DÜNYA ÜRETİMİ	3
1.2 DÜNYA İTHALATI	4
1.3 DÜNYA İHRACATI	5
2. ÜLKEMİZ ÜRETİMİ VE TİCARETİ	7
2.1 ÜLKEMİZ ÜRETİMİ	9
2.2 ÜLKEMİZ İTHALATI	9
KAYNAKLAR.....	10

1. DÜNYA ÜRETİMİ VE TİCARETİ

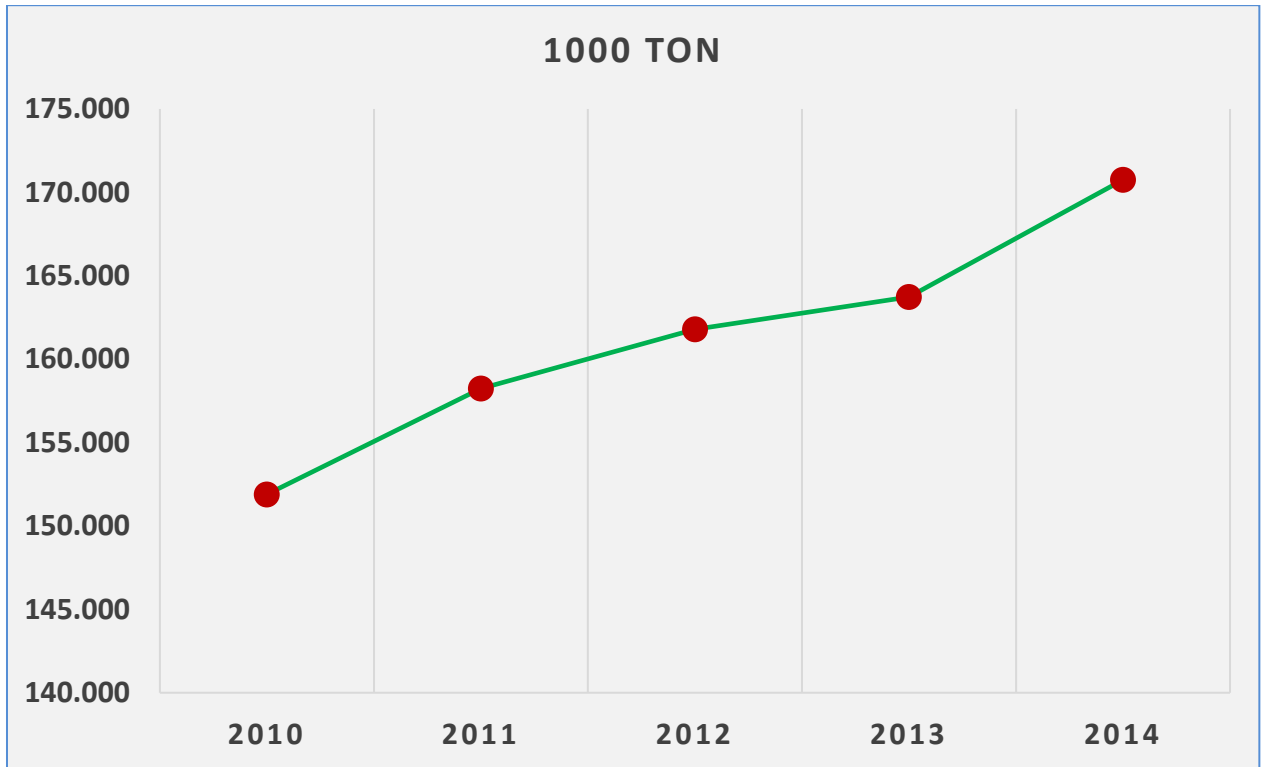
1.1. DÜNYA ÜRETİMİ

Dünya Domates üretimi aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere 2014 yılında 170,7 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllar itibariyle dünya Domates üretim rakamlarına bakıldığında üretimin ortalama 161 milyon ton civarında gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo-1:Dünya Domates Üretimi (1000 Ton)

ÜRÜN	2010	2011	2012	2013	2014
Domates (070200)	151.895	158.231	161.792	163.719	170.751

Kaynak: <http://faostat.fao.org>

Grafik 1. Yıllar itibariyle Dünya Domates Üretimi (1000 Ton)

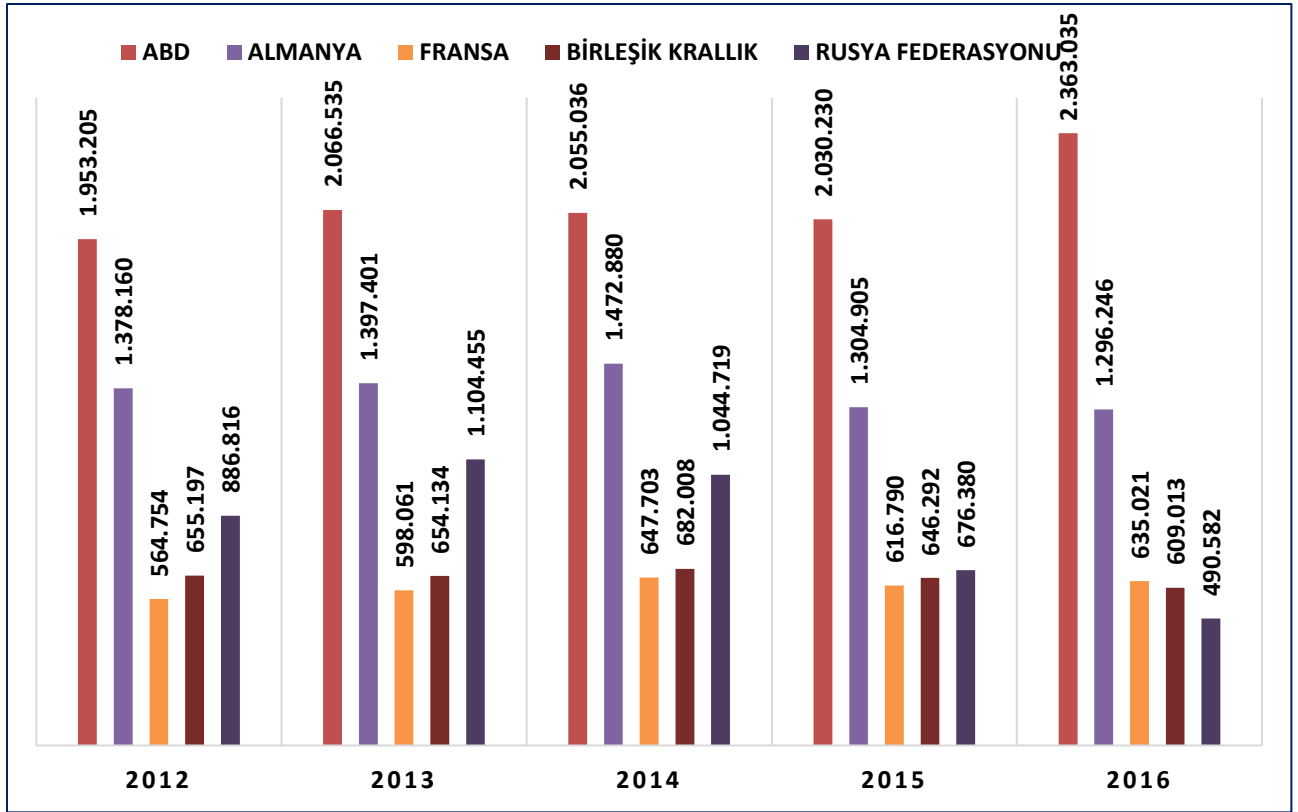
1.2. DÜNYA İTHALATI

Ülkeler bazında dünya Domates ithalatına bakıldığında, 2016 yılında dünyanın en büyük ithalatçı ülkesi ABD olup, bu ülkenin ardından Almanya ve Fransa gelmektedir.

Tablo-2:Dünya Domates İthalatı Verileri, 2012-2016 (Ton, 1000 \$)

ÜLKELER	2012		2013		2014		2015		2016	
	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$
ABD	1.532.162	1.953.205	1.537.472	2.066.535	1.550.475	2.055.036	1.573.215	2.030.230	1.786.452	2.363.035
ALMANYA	710.811	1.378.160	752.661	1.397.401	745.495	1.472.880	757.307	1.304.905	731.758	1.296.246
FRANSA	553.861	564.754	559.032	598.061	551.856	647.703	541.673	616.790	537.805	635.021
BİRLEŞİK KRALLIK	399.394	655.197	420.680	654.134	413.159	682.008	402.326	646.292	399.951	609.013
RUSYA FEDERASYONU	799.484	886.816	855.953	1.104.455	847.182	1.044.719	665.477	676.380	461.523	490.582
KANADA	193.587	270.927	199.837	301.756	213.738	322.668	201.511	312.514	217.697	350.711
HOLLANDA	204.324	309.584	197.246	295.960	179.429	266.085	183.576	245.647	167.421	222.672
BELARUS	49.491	41.618	79.442	66.091	119.105	126.795	144.553	160.959	187.186	216.831
İSVEÇ	87.932	166.398	93.408	171.803	91.030	186.245	89.619	163.206	92.326	163.325
POLONYA	110.513	149.363	138.257	187.903	139.590	200.041	138.700	175.052	133.581	161.740
BELÇİKA	85.306	150.921	105.782	189.158	97.933	171.901	90.378	139.349	88.323	141.689
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	155.497	98.551	155.006	100.369	168.818	113.587	185.648	128.674	172.815	124.869
PAKİSTAN	247.984	115.077	265.353	132.367	287.406	126.152	269.285	90.851	254.546	120.746
İTALYA	129.475	159.573	120.628	141.708	118.486	149.755	143.680	156.886	117.826	118.851
İSPANYA	92.889	69.212	106.286	61.021	145.717	90.161	168.510	116.623	144.897	113.337
DİĞER ÜLKELER	1.623.888	1.527.180	1.579.807	1.613.431	1.754.476	1.677.409	1.711.260	1.442.407	1.791.569	1.416.150
DÜNYA	6.976.598	8.496.536	7.166.850	9.082.153	7.423.895	9.333.145	7.266.718	8.406.765	7.285.676	8.544.818

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Grafik 2. Yıllar İtibariyle Ülkelerin Domates İthalatı (1000\$)

1.3. DÜNYA İHRACATI

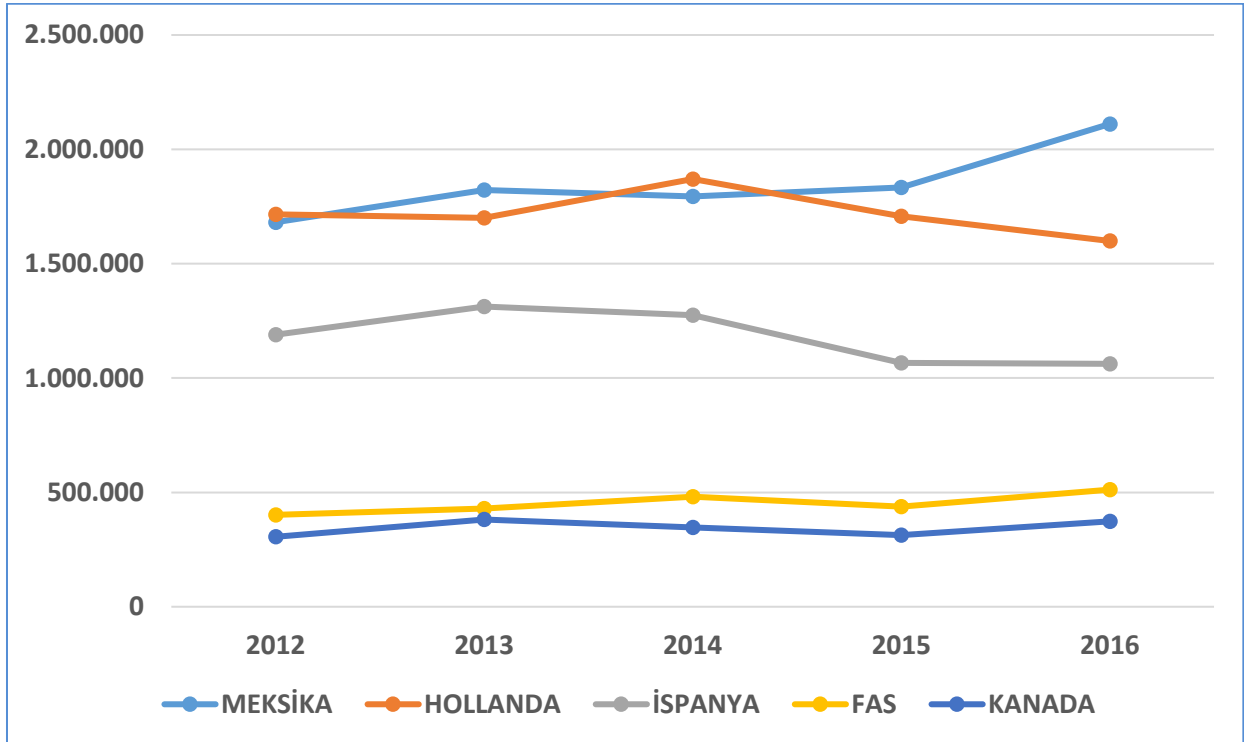
Ülkeler bazında dünya Domates ihracatına bakıldığında, dünyanın en büyük ihracatçı ülkesi olan Meksika'nın 2016 yılında 2,1 milyar dolar seviyesinde ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Aynı yıl Meksika'nın ardından Hollanda 2. sırada ve üçüncü sırada İspanyayer almaktadır.

Tablo-3:Dünya Domates İhracatı Verileri, 2012-2016 (Ton, 1000\$)

ÜLKELER	2012		2013		2014		2015		2016	
	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$
MEKSİKA	1.472.390	1.681.274	1.535.157	1.822.362	1.537.946	1.794.332	1.560.588	1.833.864	1.748.858	2.110.841
HOLLANDA	977.663	1.715.628	1.016.050	1.700.801	1.043.515	1.870.206	1.031.695	1.707.735	982.273	1.599.404
İSPANYA	901.648	1.188.957	1.003.772	1.312.687	954.818	1.275.480	949.998	1.066.822	907.616	1.062.230
FAS	443.811	401.903	457.928	429.029	485.421	481.422	417.332	437.762	524.907	512.007
KANADA	154.678	305.900	162.188	381.295	171.226	347.473	158.250	312.775	192.693	373.028

FRANSA	223.868	365.702	234.472	407.780	248.896	420.828	242.919	348.620	247.337	355.110
ABD	212.662	308.285	211.588	340.248	220.299	365.021	200.755	334.819	208.626	352.025
BELÇİKA	213.264	283.621	239.377	297.902	229.814	304.254	236.682	290.282	222.297	287.861
ÜRDÜN	418.516	250.204	611.519	316.319	517.207	399.004	419.287	331.593	361.439	255.547
TÜRKİYE	560.291	400.691	483.019	391.218	585.202	426.490	541.355	365.279	486.028	239.880
İTALYA	101.837	214.157	108.051	243.146	115.518	261.053	103.388	203.590	104.937	191.429
ÇİN	177.317	77.656	181.462	84.637	198.280	122.082	193.671	141.634	206.311	170.254
AZERBAYCAN	35.677	19.162	46.123	40.657	55.437	48.875	176	58.006	98.289	92.054
HİNDİSTAN	171.827	53.608	228.444	69.417	295.086	93.561	186.239	66.904	247.990	76.080
BELARUS	39.014	42.666	65.435	60.933	100.914	83.864	124.181	71.993	86.316	66.363
DiĞER ÜLKELER	1.190.259	797.451	1.010.766	827.459	1.192.609	875.715	1.099.424	678.760	1.119.325	699.649
DÜNYA	7.294.722	8.106.865	7.595.351	8.725.890	7.952.188	9.169.660	7.465.940	8.250.438	7.745.242	8.443.762

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Grafik 3. Yıllar İtibariyle Ülkelerin Domates İhracatı (1000\$)

2. ÜLKEMİZ ÜRETİMİ VE TİCARETİ

Ülke ekonomisinde çok önemli bir yere sahiptir. Domates yetiştirilen bölgelerde çiftçimizin önemli gelir kaynaklarından birisini oluşturmaktadır. Domates yetiştiriciliği özellikle Marmara, Akdeniz, Ege, Karadeniz bölgesinde önemli bir yere sahiptir.

Bu sebzenin yetiştirilmesi için ülkemizin iklim şartları çok uygundur. Sebze işleme sanayi 1970'li yıllardan itibaren hızla kurulmuştur. Bu sebeplerden dolayı ülkemiz domates üretiminde dünya ülkeleri arasında alt sıralardan hızla üst sıralara tırmanarak Amerika ve İtalya gibi üretim devlerinin arasına girmeyi başarmıştır.

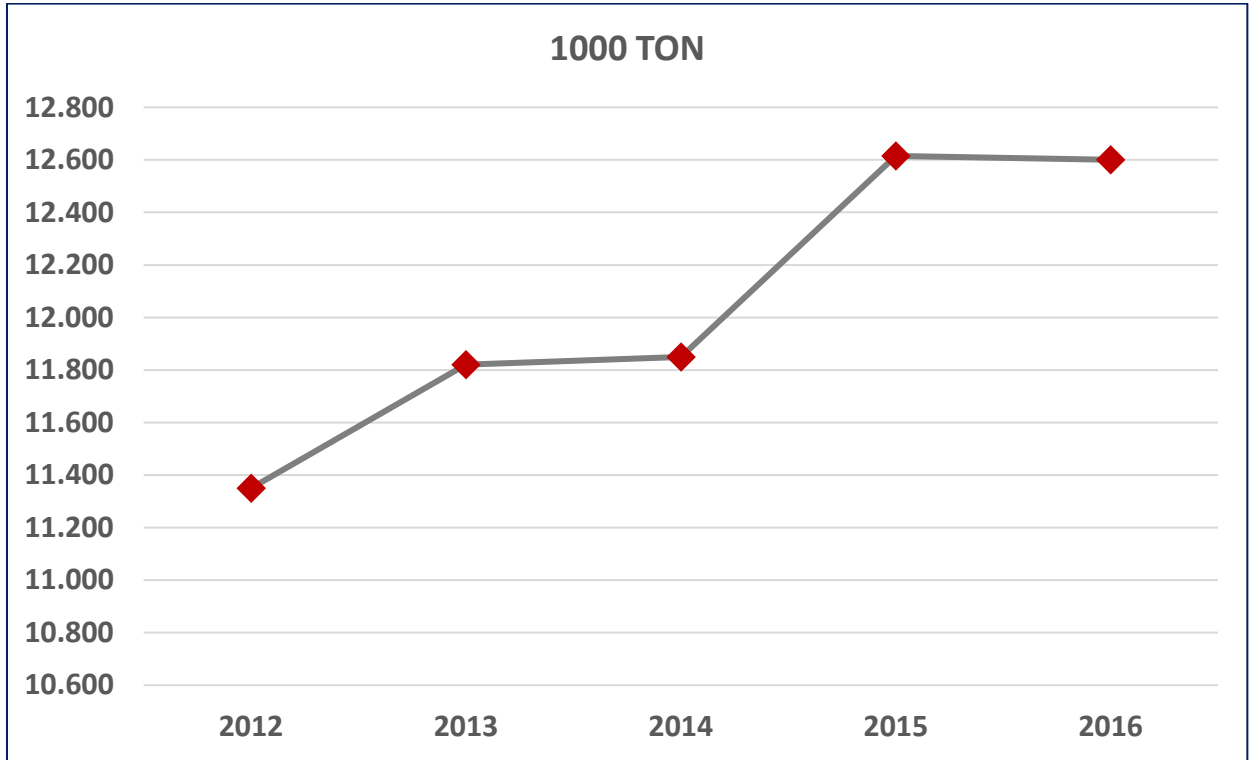
Sadece üretimin miktarı ve kalitesi arttırılmamış aynı zamanda domatesten elde edilen işlenmiş domates ürünleri de çeşitlendirilmiştir. Günümüzde taze olarak tüketildiği gibi, domates suyu, salça, parça domates, ketçap, turşu olarak veya kurutularak, dondurularak da tüketilebilmektedir.

Tablo-4: Ülkemiz Domates Üretimi (1000 Ton)

ÜRÜN	2012	2013	2014	2015	2016
Domates (070200)	11.350	11.820	11.850	12.615	12.600

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (www.tuik.gov.tr)

Türkiye domates üretimi 2012 yılında 11,3 milyon ton, 2013 yılında 11,8 milyon ton, 2014 yılında 11,8 milyon ton, 2015 ve 2016 yılında 12,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 4).

Grafik 3. Yıllar İtibariyle Türkiye Domates Üretimi (1000\$)

2.1 ÜLKEMİZ İTHALATI

Ülkemiz dünyanın en çok Domates üreticisi ülkelerinden biri olduğu için, kayda değer Domates ithalatımız bulunmamaktadır.

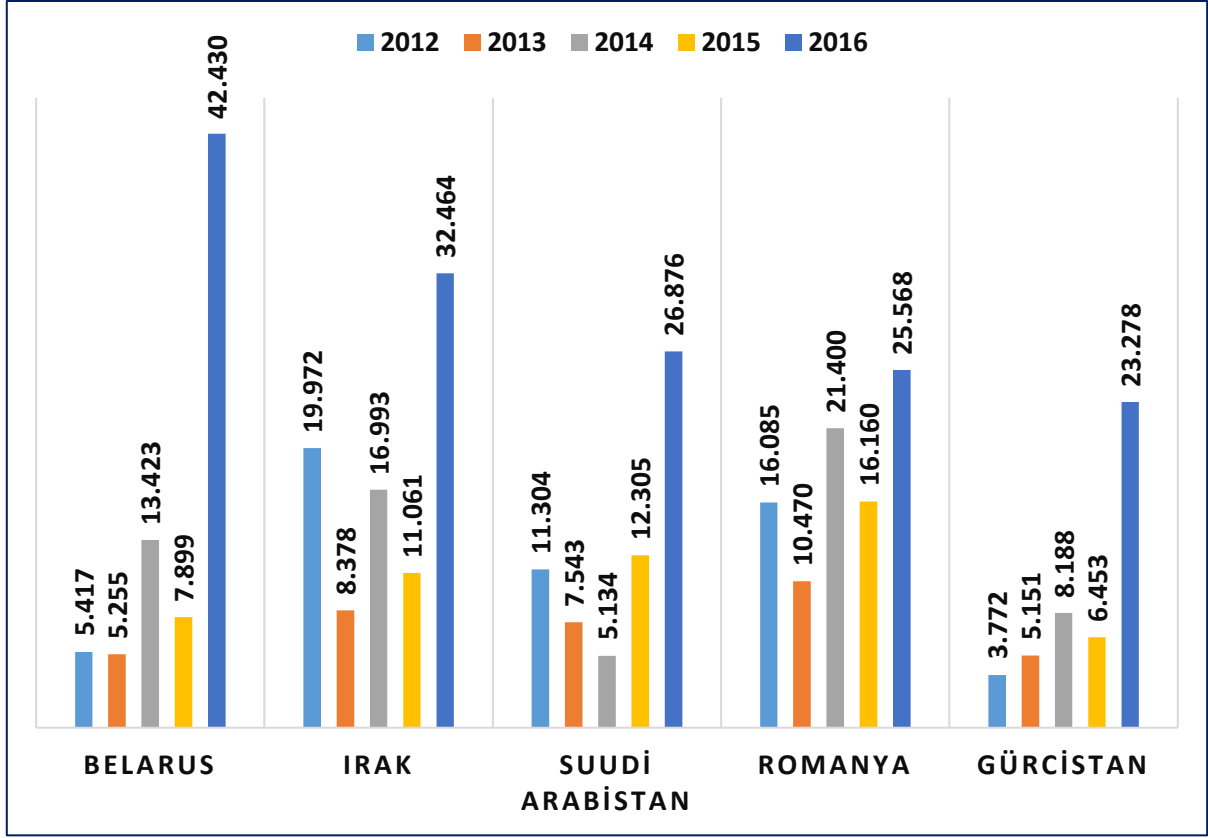
2.2 ÜLKEMİZ İHRACATI

2016 yılı Domates ihracatımız ülkeler itibariyle incelendiğinde, en önemli ihraç pazarımızın “Belarus” olduğu görülmektedir. Belarus’un ardından Irak ve Suudi Arabistan gelmektedir.

Tablo-5: Yıllar İtibariyle Ülkemiz Domates İhracatı Verileri, 2012-2016 (Ton, 1000 \$)

ÜLKELER	2012		2013		2014		2015		2016	
	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$	TON	1000 \$
BELARUS	6.472	5.417	6.816	5.255	16.966	13.423	11.918	7.899	86.880	42.430
IRAK	44.426	19.972	18.287	8.378	43.416	16.993	33.591	11.061	89.616	32.464
SUUDİ ARABİSTAN	32.196	11.304	18.241	7.543	12.615	5.134	35.976	12.305	61.005	26.876
ROMANYA	17.332	16.085	11.592	10.470	20.524	21.400	16.846	16.160	30.725	25.568
GÜRCİSTAN	6.238	3.772	9.885	5.151	20.433	8.188	16.521	6.453	56.911	23.278
UKRAYNA	35.270	26.010	37.801	30.250	37.627	24.499	11.720	8.263	33.489	16.953
İSRAİL	0	0	0	0	13	18	9.206	9.068	17.714	13.896
BULGARİSTAN	19.795	17.144	18.826	18.432	24.961	23.443	15.720	12.740	12.639	9.900
POLONYA	5.390	5.544	2.735	2.941	7.283	7.348	3.229	3.117	12.060	9.797
AZERBAYCAN	8.050	6.063	1.909	1.505	351	180	247	155	13.372	5.017
ALMANYA	4.983	6.676	1.976	2.739	3.111	3.575	2.076	2.296	5.163	4.574
HOLLANDA	2.396	4.133	2.051	3.034	2.836	3.373	2.311	2.373	5.353	4.399
SURİYE	905	340	3.562	1.267	7.014	1.658	19.566	2.479	18.823	3.976
MOLDOVYA	15.077	10.158	17.359	10.347	16.571	9.374	9.151	4.253	8.059	3.587
KAZAKİSTAN	419	263	131	112	291	173	631	262	7.720	3.566
DİĞER ÜLKELER	361.342	267.810	331.848	283.794	371.190	287.711	352.646	266.395	26.499	13.599
DÜNYA	560.291	400.691	483.019	391.218	585.202	426.490	541.355	365.279	486.028	239.880

Kaynak: Trademap (www.trademap.org)

Grafik 5. Yıllar İtibariyle Ülkemiz Domates İhracatı (1000 \$)

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.

Kaynaklar

1. www.fao.org
2. www.tuik.gov.tr
3. www.trademap.org